

Kokousmuistio 3.12.2020

Kokous: 44th Meeting of the Focal Point (FP) network
Paikka: verkko (TEAMS)
Aika: 18–19.11.2020
Osallistuja: Kirsi-Maarit Siekkinen, Ruokavirasto
Lisätietoja: <http://www.efsa.europa.eu>

Tiivistelmä

44. FP -kokous järjestettiin TEAMS -verkkokokouksena. Puhetta johtivat EFSA:n Drago Marojevic ja Victoria Villamar. Osallistujia oli kokouspäivinä ”langoilla” kaiken kaikkiaan reilut 50 henkilöä. Kokoukseen osallistuivat myös 10 maan Focal Point -varajäsenet maidensa edustajien ohella. Uusia varajäseniä oli mukana Espanjasta, Irlannista, Kosovosta, Ruotsista ja Saksasta. Kokouksen päähuomio keskittyi EUn yhteiseen riskinarviointiagendaan (EURAA) sekä parhaiden käytäntöjen & kokemusten jakamiseen Focal Point -tehtävien toteuttamisessa. Kokouksessa kuultiin myös esitys EFSA:n huippuyliopistokartoituksesta. Kaikki kokouksessa pidetyt esitykset löytyvät EFSA:n sivuilta. Katso ne [tästä](#).

Kokouksen kulku

Drago Marojevic kertoi työstävänsä edelleen ensi vuodelle yhteiskokousta FP ja CEN -viestintäverkostolle. Virallisten FP-kokousten rinnalla jatketaan myös vapaaehtoisia kuukausittaisia seurantakokouksia. Seuraava epävirallinen ”Check Point” -kokous FP -raportoinnista järjestetään 16-17.12.2020 TEAMS -verkkokokouksena. EFSA on myös luonut yhteisiin sharepoint -kansioihin kysymysvastaus -dokumentin, josta löytyy vinkkejä ja neuvoja vuoden 2020 FP -tehtävien ja lisätehtävien toteuttamisvaatimuksiin sekä niiden raportointiin.

EFSA:n Sofia Altesini päivitti EUn yhteisen riskinarviointiagendan (EURAA) tilannetta. Tietokannassa on tällä hetkellä 120 maiden tekemää tutkimusaihe-ehdotusta, joihin muut maat ovat voineet jättää kiinnostuksen ilmaisujaan. Eniten kiinnostuksenilmaisuja ovat saaneet seuraavat: DK:n idea ”Development and implementation of Risk-Benefit Assessment in foods” (22 MS), sekä DE:n ideat ”NextGen Food Safety Knowledge Integration Framework” (17 MS) ja ”Impact of global food and feed supply chains on the spread of harmful organisms” (15 MS).

Tutkimusaihe-ehdotuksista on toteutunut 38 projektia (mm. FI:n ja SE:n yhteishanke riskienluokittelusta). FI tiedusteli kokouksessa, onko tietokantaan jätetty tänä vuonna uusia tutkimusaihe-ehdotuksia. EFSA kertoi uusia ehdotuksia saapuneen vuoden 2020 aikana parisen kymmentä. HU ja LV kertoivat mm. jättäneensä uusia ideoita. EFSA kannustikin FP:ta keräämään vielä loppuvuoden aikana maistaan kiinnostuksenilmaisuja uusiin projekti-ideoihin. Seuraavassa seurantakokouksessa EFSA lupasi ohjeistaa FP:ta kuinka uusia ehdotuksia haarukoidaan tietokannasta.

Drago Marojević kertoi, että EURAA -prioriteetit kaipaavat päivitystä. Prosessi käynnistetään seuraavassa AF -kokouksessa.

Seuraavaksi FP:ta ohjeistettiin päivittämään EURAA -katalogia kansallisista rahoitusmahdollisuuksista (EURAA – Funding opportunities across the EU and Member States – overview of opportunities covering Food Sciences topics offered by MS). Työn voi merkitä FP -lisätehtävän 2.6 alle. FI, LV, IE ja CZ kertoivat aloittaneensa jo päivitystyön. Päivitettyä katalogia hyödynnetään ensi kesän RARA -tapahtumassa.

EFSA:n Matthew Ramon esitteli EFSA:n suunnitelmia sidosryhmien sitouttamisesta EFSA:n toimintaan ja tiedusteli FP:ien ajatuksia siitä, kuinka he voisivat omalta osaltaan vahvistaa tätä toimintaa. Keskustelussa FP:t ehdottivat FP:ta käytettävän tiedonvälittäjinä eri kansallisiin kanaviinsa (mm. julkiset kuulemiset ja muut yhteistyömahdollisuudet).

Ensimmäisen kokouspäivän loppuun Cristina Alonso esitteli EFSA:n EUFORA- riskinarviointikoulutusohjelman ulkoisen arvioinnin tuloksia ja muistutti FP:ta jakamaan tietoa juuri avautuneesta ohjelman [isäntäorganisaatiohausta](#) (DL 12.2.2021). EFSA hakee myös [uusia koulutettavia riskinarviointiin keskittyvään koulutusohjelmaansa](#), joka on tarkoitettu lähinnä tutkijauraa aloitteleville ja vähän varttuneemmille tutkijoille. Hakuaikaa 31.1.2021 asti. Uusi EUFORA- riskinarviointikoulutusohjelma 2.0 starttaa 2022 ja sitä on hienosäädetty ulkoisessa arvioinnissa esiin nousseilla huomioilla ja suosituksilla.

Drago Marojević kertoi FP -toiminnasta käynnistetyn ulkoisen arvioinnin kustannus-hyötyarvioinnin tilanteesta. EFSA hakee parhaillaan ulkoisen arvioinnin toteuttajaa.

AF- ja FP -verkostot osallistuvat arviointiin haastattelujen ja kyselyjen kautta. Arvioinnin tuloksia käsitellään AF -kokouksessa ensi vuoden loppupuolella. Uudet FP -sopimukset tehdään 2022, jolloin arvioinnin tulokset ovat käytettävissä.

Toinen kokouspäivä starttasi esityksellä **EFSAn monikielisydestä**. Giovanni Mancarella kertoi EFSAn ylläpitävän www-sivunsa englannin kielen ohella myös saksaksi, ranskaksi, italiaksi ja uusimpana myös espanjaksi. Ensi vuonna aineistoja (kuten esim. www-sivut, lehdistötiedotteet, uutiset ja lausuntojen tiivistelmät) käännetään em. lisäksi kuudelle uudelle kielelle; hollanniksi, puolaksi, portugaliksi, kreikaksi, tšekiksi ja ruotsiksi. EFSA pyrkii tulevaisuudessa julkaisemaan ainakin osan www-sivuistaan kaikilla 24llä virallisella EU -kielellä. Kaikki tieteelliset julkaisut julkaistaan kuitenkin vain englanniksi. Samoin asiointi hoidetaan jatkossakin englanniksi. Useat FP:t kiittelivät EFSAA käännöksistä, etenkin pienille maille (joissa usein hyvin vähän käännösresursseja) niistä on valtava hyöty.

Alessandra Fantini kertoi EFSAn käyttävän käännöksissään sekä (koulutettua)tekoälyä että ihmiskääntäjää (posteditointi), ja vinkkasi useista ilmaisista käännösohjelmista (esim. Google translate, Google Chrome, G - translate, Deep L, e-translation), joita FP:tkin voivat hyödyntää. Luottamuksellisia tekstejä ei kuitenkaan kannata mihin tahansa käännösohjelmaan syöttää, esim. Google säilyttää sille syötetyt tekstit. EFSA toivoi voivansa hyödyntää FP:ja tulevaisuudessa myös käännöstensä laaduntarkkailussa – FP:t voisivat tarkistaa käännöstekstejä ja antaa niistä palautetta EFSAlle.

Seuraavaksi **EL kertoi yhteisestä käännösprojektista CYN kanssa**, jossa he olivat kääntäneet EFSAn riskinarviointi terminologiaa kreikaksi. He olivat hyödyntäneet työssään ilmaisten käännöstyökalujen ohella, EU Lexiä, Linguee -ohjelmaa sekä ilmaisia nettisanakirjoja. Käännetty terminologia on kaikkien saatavilla [EFET:n](#) ja [SGL:n](#) www-sivuilla. Myös HU ja PL kertoivat kääntäneensä terminologian omille kielilleen. EFSA kertoi mielellään hyödyntävänsä näitä aineistoja.

Lisätietoja: <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2012.2664> (EFSA's Scientific Opinion on Risk Assessment Terminology)

Francesca Matteucci ja Drago Marojević esittelivät EFSAn ja 9 maan yhteistä [tiedotuskampanjaa ASFstä](#), jonka tavoitteena on valistaa etenkin metsästäjiä ja viljelijöitä. Kampanja onnistui hyvin. Kampanjan aikana aiheesta julkaistiin yhteensä 230 media ja /tai sometekstiä ja/tai verkkotapahtumaa. Kieliversioita on kaikkiaan 13.

Seuraavaksi EFSAn Anne-Gaelle Vigneaux ja Panagiotis Kalavros esittelivät **EFSAn yliopistokartoitusta, jossa pohditaan kuinka, Euroopan huippuyliopistot saataisiin kiinnostumaan EFSAsta**. 58% Euroopan huippuyliopistoista ei ole EFSAn kumppaneita. EFSAssa työskentelee parhaillaan 178 asiantuntijaa, joista 83 on yliopistolaisia tai ex -yliopistolaisia. Fl:stä EFSAlle työskentelee tällä hetkellä 2 asiantuntijaa. EFSA pyysi FP:ien apua tunnistamaan yliopistoja elintarviketurvallisuuden alalta ja auttamaan EFSAA luomaan niihin yhteyksiä (esim. järjestämällä tapahtumia ja nostamalla muilla tavoin EFSAn näkyvyyttä). NL kysyi, miksi kartoituksessa on keskitytty vain yliopistoihin? FI puolestaan tiedusteli, onko kartoitus integroitu FP:ien tekemän kartoituksen kanssa, jossa kartoitetaan Art36 listalle sopivia/päteviä kansallisia organisaatioita?

Kokouksen lopuksi Donna Lucas päivitti **EFSAn yhteistyöorganisaatio -kyselyn kuulumisia**. Kyselyyn oli vastannut kaiken kaikkiaan 171 organisaatiota. Vastausprosentti oli hyvä 57%. Noin 5 % organisaatioista vastasi kyselyyn nimettömänä. Fl:n 7:stä organisaatiosta 3 vastasi (nimellä) kyselyyn. EFSA lupasi kertoa FP:ille maidensa kyselyyn vastanneet myöhemmin.

Johanna Nemess puolestaan kertoi kokouksen loppuun **tulossa olevasta riskiviestintään liittyvästä verkkokyselystä**, jonka Agra CEAS Consulting toteuttaa EFSAn puolesta. Kyselyllä kerätään kansallisilta viranomaisilta tietoa riskiviestintämekanismista (ei koske kriisitilanteita). Tavoitteena on ymmärtää, miten maiden viranomaiset toteuttavat elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuutta koskevaa riskiviestintää ja mitä haasteita heillä mahdollisesti on. Nämä tiedot ovat tärkeitä, koska niiden avulla saadaan kokonaiskuva siitä, miten tieto riskeistä kulkee EU -tasolla eli sekä maiden välillä että maiden sisällä. Tulosten perusteella on tarkoitus luoda koko EU:hun tiekartta, joka sujuvoittaa ja nopeuttaa riskiviestintää EU:n laajuisesti, kansallisesti ja alueellisesti.

Seuraavat kokoukset

- ✓ 45th 10-11.2.2021, TEAMS/Parma?
- ✓ 46th 7-10.6.2021 yhteiskokous AF:n kanssa, Portugali?
- ✓ 47th 29-30.9.2021, TEAMS/Viro?